

Udskriftsdato: lørdag den 13. juni 2026

VEJ nr 10178 af 18/12/2023 (Historisk)

Vejledning om lov om særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (stu-loven)

Ministerium: Børne- og Undervisningsministeriet

Journalnummer: Børne- og Undervisningsmin.,
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, j.nr. 23/18747

Senere ændringer til forskriften

VEJ nr 10003 af 21/11/2024

Vejledning om lov om særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (stu-loven)

1. *Vejledningens formål og opbygning*

Vejledningen forklarer og uddyber loven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1077 af 11. august 2023 om stu og reglerne i bekendtgørelse nr. 1194 af 27. september 2023 om befordring og skabeloner til forløbsplan, ressourcepapir og uddannelsesbevis ved særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse (stu) (stu-bekendtgørelsen). Regelgrundlaget findes på retsinformation.dk eller på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside uvm.dk under love og regler.

Denne vejledning er en opdatering af vejledning nr. 9534 af 3. juni 2016, hvor de primære ændringer følger af ændringerne i lov og bekendtgørelse som led i implementering af *Aftale om flere rettigheder og bedre tilrettelæggelse af stu* fra 24. maj 2022, herunder tilføjelse af nye afsnit. Derudover er nogle emner uddybet eller præciseret i forhold til den tidligere vejledning.

Indhold

1. Vejledningens formål og opbygning
2. Indledning
3. Intentioner og formål (lovens § 1)
4. Retskravet (lovens § 2)
5. Målgruppe (lovens § 1, stk. 2 og § 3, stk. 1 og 2)
6. Aldersgruppe (lovens § 2, stk. 3)
7. Inddragelse af den unge
8. Uddannelsessteder (lovens § 5)
9. Kvalitetsaftaler (lovens § 5)
10. Orientering og vejledning (lovens § 1, stk. 3 og § 3 a)
11. Målgruppevurdering (lovens § 2 og 3)
12. Tilbud om stu (lovens § 2 og 2 a)
  - 12.1. Valgmuligheder (lovens § 2, stk. 2 og § 2 a)
  - 12.2. Undtagelse hvis den unge har behov for ekstraordinært specialiseret tilbud
  - 12.3. Undtagelse hvis andre uddannelsessteder er uforholdsmæssigt dyrere
13. Uddannelses indhold (lovens § 4 og 5)
  - 13.1. Afklaringsforløb (lovens § 4, stk. 2 og § 4 a, stk. 1)
  - 13.2. Individuel forløbsplan (lovens § 4 a)
  - 13.3. Undervisning, praktiske aktiviteter og praktik (lovens § 6)

14. Varighed (lovens § 2, stk. 1 og stk. 4)
15. Timetal (lovens § 7)
16. Afbrydelse af og genoptagelse af uddannelsen (lovens § 8)
  - 16.1. Den unge afbryder uddannelsen
  - 16.2. Kommunalbestyrelsen afbryder uddannelsen
17. Finansiering (lovens § 5, stk. 5 og 7 og § 5 a)
  - 17.1. Flytning
  - 17.2. Unge i botilbud og anbragte unge
    - 17.2.1. Unge i botilbud
    - 17.2.2. Anbragte unge under 18 år
    - 17.2.3. Opretholdt anbringelse for unge over 18 år
    - 17.2.4. Efterværn for unge over 18 år
18. Befordring (lovens § 10 og bekendtgørelsens §§ 2 – 4)
19. Undervisningsmidler og specialpædagogisk støtte (lovens § 11)
20. Ressourcepapir og overgang (lovens § 9)
21. Uddannelsesbevis (lovens § 9, stk. 3 og 4)
22. Sagsbehandling
23. Klageadgang

2. **Indledning**

Stu-loven blev indført ved lov nr. 564 af 6. juni 2007 og medfører, at unge med særlige behov, der ikke kan gennemføre en anden ungdomsuddannelse, selv om den unge modtager specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand, har et retskrav på en 3-årig ungdomsuddannelse, efter at de har afsluttet grundskolen, hvis de er visiteret hertil af kommunalbestyrelsen, jf. stu-lovens § 1, stk. 2 og § 2, stk. 1.

Stu-loven giver en ensartet ramme for, at unge med særlige behov i hele landet kan få tilbud om et individuelt tilrettelagt uddannelsesforløb efter fastsatte formål og med et fastlagt omfang.

Ansvar for stu er placeret i kommunerne hos kommunalbestyrelsen, der også har finansieringsansvaret for uddannelsen, jf. stu-lovens § 2, stk. 1 og § 5, stk. 5.

Loven blev ændret på flere punkter ved Lov nr. 612 af 12. juni 2013, hvor visitationsprocessen blev gjort todelt, det obligatoriske afklaringsforløb blev afskaffet, og der blev åbnet mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan afbryde uddannelsen m.m. Loven er igen blevet ændret på flere punkter ved lov nr. 731 af 13. juni 2023, hvor der blandt andet er indført regler om valgmuligheder, erstatning af kompetencepapir med ressourcepapir og uddannelsesbevis, kvalitetsaftaler m.m.

De væsentligste love og fortolkningsbidrag er lov nr. 564 af 6. juni 2007, lov nr. 612 af 12. juni 2013, lov nr. 731 af 13. juni 2023 samt forarbejderne hertil.

Klagenævnet for Specialundervisning er klageinstans for kommunernes afgørelser vedrørende stu. Klagenævnet for Specialundervisning offentliggør principielle afgørelser som K-meddelelser, der fastlægger praksis vedrørende stu. Klagenævnets praksis udgør derfor fortolkningsbidrag til stu.

Derudover er det også relevant at være særligt opmærksom på lov om kommunal indsats for unge under 25 år (KUI), vejledningsbekendtgørelsen ift. orientering og vejledning, jf. afsnit 10, samt reglerne i forvaltningslov, offentlighedslov og databeskyttelsesforordningen mv. ift. sagsbehandling, jf. afsnit 22.

3. *Intentioner og formål (lovens § 1)*

Med indførelsen af stu i 2007 fik unge med særlige behov en ungdomsuddannelse, der er tilpasset deres særlige forudsætninger og behov, hvilket ligestiller unge med særlige behov med andre unge, således at alle unge har mulighed for at få en ungdomsuddannelse, jf. bemærkningerne til lov nr. 564 af 6. juni 2007.

Uddannelsen skal udgøre en ny start i den unges liv, hvor muligheder og færdigheder afprøves. Samtidig skal uddannelsen give den unge tilknytning til et ungdomsmiljø, hvor der kan gøres nye sociale erfaringer, jf. bemærkningerne til lov nr. 564 af 6. juni 2007.

Uddannelsen har til formål, at unge med særlige behov opnår personlige, sociale og faglige kompetencer til en så selvstændig og aktiv deltagelse i voksenlivet som muligt og at give unge med potentiale herfor forudsætninger for videre uddannelse og beskæftigelse, jf. lovens § 1, stk. 1.

Uddannelsen skal i videst muligt omfang tilrettelægges under hensyntagen til den unges kvalifikationer, modenhed og interesser, jf. bemærkningerne til lov nr. 564 af 6. juni 2007. Det vil sige, at uddannelsen skal tilrettelægges individuelt ud fra den unges forudsætninger, behov og interesser. Det betyder endvidere, at uddannelses tilbuddet ikke kan opfyldes ved at henvise til en bestemt institution eller et uddannelsesforløb, der er fælles for alle. Med den store variation i målgruppen er der behov for forskelligartede uddannelsesforløb og uddannelsessteder, jf. bemærkningerne til Lov nr. nr. 731 af 13. juni 2023.

Stu er et planlagt og koordineret uddannelsesforløb beskrevet i en forløbsplan, hvor der sigtes mod progression i den enkelte unges udvikling, og ikke et ensartet undervisningstilbud gennem hele uddannelsens forløb, jf. stu-lovens § 4, stk. 1, 2 pkt. og § 4 a, stk. 2, nr. 2.

Uddannelsen kan ikke anvendes som støtte til gennemførelse af andre ungdomsuddannelser, eller som en videreførelse af undervisningen i folkeskolen. Det er en selvstændig ungdomsuddannelse, der skal give disse unge et springbræt til voksentilværelsen. Dette indebærer, at uddannelsen skal indeholde både elementer af almen dannelse, udvikling af særlige evner og interesser samt møder med den praktiske virkelighed, jf. bemærkningerne til lov nr. 564 af 6. juni 2007.

Stu kan være et afsæt til videre uddannelse eller beskæftigelse, hvis den unge undervejs i uddannelsen, fx i forbindelse med justeringen af forløbsplanen, eller ved uddannelsens afslutning har opnået et kompetenceniveau, der giver muligheder for at påbegynde en ordinær ungdomsuddannelse eller beskæftigelse på ordinære eller særlige vilkår. Det forudsættes i den forbindelse, at det opnåede kompetenceniveau ikke blev vurderet som muligt ved påbegyndelsen af ungdomsuddannelsen.

Uddannelsen er en ramme for et planlagt og koordineret forløb med delmål undervejs og en samlet målsætning. Målsætningen skal være så konkret, at det vil være muligt at vurdere og evaluere, om der sker en udvikling og opnåelse af effekter og målsætninger.

Uddannelsen opstiller ikke bestemte krav til færdigheder, der skal opnås, eller prøver der skal bestås. Der skal være tale om et sammenhængende individuelt sammensat uddannelsesforløb, hvor den unges kompetencer udvikles og nye opnås.

Disse kompetencer omfatter faglige og almene færdigheder, personlige og sociale færdigheder, samfundsmæssig indsigt og viden, selvstændig livsførelse, særlige interessefelter samt praktiske færdigheder og kompetencer til brug i uddannelses- eller beskæftigelsessituationer.

4. Retskravet (lovens § 2)

Unge med særlige behov, der ikke har mulighed for at gennemføre en anden ungdomsuddannelse uanset, om der ydes specialpædagogisk eller anden støtte, har, hvis de ønsker det, et retskrav på en 3-årig ungdomsuddannelse, der er tilpasset deres særlige forudsætninger og behov, jf. stu-lovens § 1, stk. 2 og § 2, stk. 1, 1.led.

Tilbuddet skal gives af kommunalbestyrelsen, der skal sørge for, at de unge efter undervisningspligtens ophør får et tilbud om en uddannelse, jf. stu-lovens § 2, stk. 1, 2. led, og stk. 2. Hvis tilbuddet gives senere, er der ikke fastsat nogen tidsramme, men det gælder generelt, at det er intentionen, at uddannelsen skal påbegyndes inden for et planlagt, rimeligt og overskueligt tidsforløb. Det forudsættes derfor, at udarbejdelsen af forløbsplanen påbegyndes hurtigst muligt efter at den unge har fået tilsagn om et uddannelsesstilbud, og at uddannelsens påbegyndelse ikke udsættes unødigt længe, se bemærkningerne til Lov nr. 612 af 12. juni 2013.

Kommunalbestyrelsen kan ikke undlade at give tilbuddet med henvisning til, at der er andre tilbud, fx i socialt regi, eller at der ikke er de fornødne økonomiske ressourcer til at give tilbuddet, da unge i målgruppen har ret til uddannelsen, jf. stu-lovens § 2, stk. 1, 1. led.

Klagenævnet for Specialundervisning, har i K-meddelelse nr. 40 af 10. februar 2017 udtalt:

”Loven foreskriver ikke en nedre grænse for målgruppen for lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov. En ung kan derfor ikke have for store funktionsnedsættelser eller være for svagt fungerende i forhold til at få et tilbud om et uddannelsesforløb.”

5. Målgruppe (lovens § 1, stk. 2 og § 3, stk. 1 og 2)

Uddannelsens målgruppe er beskrevet som unge med særlige behov. Gruppen af unge med særlige behov omfatter blandt andet unge med svære bevægelseshandicap, multihandicappede unge, unge med autisme, unge med ADHD eller andre psykiske lidelser samt unge med erhvervet hjerneskade. Målgruppen omfatter udelukkende de unge, der ikke har mulighed for at gennemføre en anden ungdomsuddannelse, selv om der ydes den unge specialpædagogisk støtte eller anden støtte, jf. bemærkningerne til lov nr. 612 af 12. juni 2013, pkt.1.2.2. og stu-lovens § 1, stk. 2.

Det er ikke bestemte typer af funktionsnedsættelser eller bestemte diagnoser, der er afgørende for den unges berettigelse til et 3-årigt uddannelsesforløb, men alene det faktum, at den unge ikke har mulighed

for at gennemføre en anden ungdomsuddannelse, selv om der ydes specialpædagogisk eller anden støtte, jf. stu-lovens § 1, stk. 2 og bemærkninger til lov nr. 612 af 12. juni 2013, pkt.1.2.2.

Dette er bekræftet af Klagenævnet for Specialundervisning, der i K-meddelelse nr. 18 af 29. marts 2019 har udtalt:

”Det er ikke betegnelsen eller diagnosen for den unges funktionsnedsættelse, der afgør, om den unge er omfattet af målgruppen. Det væsentlige er, om funktionsnedsættelsen forhindrer den unge i at kunne gennemføre en anden ungdomsuddannelse. Det betyder, at der ikke kan gives afslag alene med den begrundelse, at den unge er kognitivt velfungerede. Vurderingen skal især bygge på de erfaringer og resultater, der er opnået i forbindelse med den unges skolegang frem til nu og gennem eventuel anden beskæftigelse eller uddannelse.”

Kommunalbestyrelsens afgørelse om, hvorvidt den unge er omfattet af målgruppen, jf. stu-lovens § 3, stk. 1, foretages således på grundlag af en vurdering af, om den unge har mulighed for at gennemføre en anden ungdomsuddannelse med de muligheder der er for specialpædagogisk bistand eller støtte på den givne uddannelse.

Det betyder, at hvis kommunalbestyrelsen vurderer, at en ung med specialpædagogisk støtte kan gennemføre andre ungdomsuddannelser, så er den unge ikke i målgruppen til stu, jf. stu-lovens § 1, stk. 2 og bemærkninger til lov nr. 612 af 12. juni 2013, pkt.1.2.2.

Denne vurdering skal bygge på de erfaringer, resultater og eventuelt sagkyndige udtalelser, der er opnået hidtil i forbindelse med skolegang og eventuel anden beskæftigelse eller uddannelse. Visitationen må baseres på en helhedsvurdering af den unges særlige behov og de uddannelsesmæssige muligheder, der er til stede, herunder med inddragelse af relevant sagkundskab eksempelvis fra kommunalt rehabiliteringsteam eller lignende, jf. bemærkninger til lov nr. 612 af 12. juni 2013, pkt.1.2.2.

Alle unge, der vurderes at være omfattet af målgruppen, skal have et tilbud, hvis de ønsker det (se afsnit 4 om retskravet). Der er således ikke tale om, at den unge kan have for store funktionsnedsættelser eller være for svagt fungerende i forhold til at få tilbud om et uddannelsesforløb. Uddannelsens målsætning, indhold og tilrettelæggelse må tage hensyn hertil, fx ved at lade elementer af træning og sociale aktiviteter indgå i den samlede forløbsplan, jf. bemærkningerne til lov nr. 612 af 12. juni 2013, pkt.1.2.2. Der kan således fx ikke gives afslag med den begrundelse, at den unge ikke kan følge uddannelsens omfang på 840 timer, jf. K-meddelelse nr. 40 af 10. februar 2017, eller gives afslag alene med den begrundelse, at den unge er kognitivt velfungerende, jf. K-meddelelse nr. 18 af 29. marts 2019.

For de mest velfungerende unge i målgruppen vil et øget fokus på inklusion i de ordinære ungdomsuddannelser og anvendelse af de muligheder for at yde specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, der allerede findes for at inkludere udsatte elever, formentlig kunne bidrage til, at færre unge skal tage en ungdomsuddannelse for unge med særlige behov. Som udgangspunkt skal alle unge, der med den nødvendige støtte kan gennemføre en ordinær ungdomsuddannelse, uanset deres fysiske eller psykiske handicap, inkluderes i de ordinære ungdomsuddannelser, jf. bemærkninger til lov nr. 612 af 12. juni 2013 pkt.1.2.2. Det betyder også, at der skal være opmærksomhed på, om de unge er i målgruppen for forberedende grunduddannelse (FGU), jf. målgruppevurderingen i henhold til KUI-loven.

En ung kan afvises i forhold til ungdomsuddannelsen, hvis den unge har et behandlingsmæssigt behov, der skal dækkes inden tilbud om stu. Det kan fx være unge, der har brug for psykiatrisk behandling,

misbrugsbehandling eller andet, hvor behandling inden for en overskuelig tid vurderes at indebære, at de ikke er i målgruppen for stu, jf. bemærkninger til lov nr. 612 af 12. juni 2013, pkt.1.2.4.

6. Aldersgruppe (lovens § 2, stk. 3)

Stu er for unge mellem undervisningspligtens ophør og det fyldte 25. år, jf. stu-lovens § 2, stk. 2 og 3.

Undervisningspligten skal være afsluttet, før den unge kan begynde på ungdomsuddannelsen. De unge, der vælger at gå i 10. klasse, skal først have tilbuddet derefter, jf. stu-lovens § 2, stk. 2.

Den unge kan modtage tilbuddet indtil det fyldte 25. år, jf. stu-lovens § 2, stk. 3. Det skal fremgå af den godkendte forløbsplan (se afsnit 13.2), hvornår uddannelsen påbegyndes. Det forudsættes herved, at uddannelsen påbegyndes inden for en rimelig planlægningsperiode, jf. bemærkningerne til lov nr. 731 af 13. juni 2023, pkt. 2.3.1.

Kommunalbestyrelsen kan ikke stille krav om, at den unge skal begynde sin uddannelse umiddelbart efter, at undervisningspligten er afsluttet, men tilbuddet skal gives i så god tid, at den unge kan begynde uddannelsen i fortsættelse af undervisningen i folkeskolen m.v. jf. bemærkningerne til lov nr. 731 af 13. juni 2023, pkt. 2.3.1. Hvis den unge fortsætter undervisningen i folkeskolen, en fri grundskole eller en efterskole m.v. efter undervisningspligtens ophør, gives tilbuddet dog først i forbindelse med denne undervisnings ophør, jf. stu-lovens § 2, stk. 2. Uddannelsen kan herefter påbegyndes i henhold til forløbsplanen.

Stu erstatter ikke tilbud om skolegang i folkeskolen. Den unge har ret til at afslutte folkeskolen med 10. klasse, jf. folkeskolelovens § 3, stk. 1 og K-Meddelelse nr. 26 af 30. november 2011. Et tilbud om et 11. eller 12. skoleår kan heller ikke tilbydes som en del af en stu, men vil være en del af grundskolen og dermed ligge før påbegyndelsen af uddannelsen.

7. Inddragelse af den unge

Kommunalbestyrelsen og uddannelsesstedet skal ved visitationsprocessen og i den løbende tilrettelæggelse af ungdomsuddannelsen tage udgangspunkt i den unges forudsætninger og sikre reel inddragelse af den unge, jf. bemærkningerne til lov nr. 731 af 13. juni 2023, pkt. 2.

Inddragelse af den unge er i flere tilfælde fastsat direkte i loven:

- Om den unge kan optages på uddannelsen, jf. stu-lovens § 3, stk. 2.
- Hvor stor en andel af det årlige timetal, der skal anvendes til praktiske aktiviteter, herunder praktik, jf. stu-lovens § 7, stk. 2.
- Hvilket uddannelsessted, der er bedst for den unge, jf. stu-lovens § 2 a, stk. 1, 2. pkt.
- Om valg af et uddannelsessted indebærer en urimelig lang befordring- eller ventetid for den unge, jf. stu-lovens § 2 a, stk. 3, 4. pkt.
- Ved udarbejdelse af forløbsplanen, jf. stu-lovens § 4 a, stk. 1, 1.pkt.

Bemærk også reglerne om partshøring og vejledningspligt mm. Se afsnit 22 om sagsbehandling.

Centralt er også den løbende inddragelse af den unge i forløbsplanen, jf. afsnit 13.2. En reel inddragelse af den unge forudsætter, at der tages udgangspunkt i den unges forudsætninger og behov, fx må der tages højde for den unges kommunikative eller sociale udfordringer i forbindelse med inddragelsen, og skabes

en inkluderende ramme tilpasset den unges forståelsesniveau for at sikre, at den unges behov og ønsker bliver hørt og inddraget. Et eksempel kan være, at den unge forbereder møder sammen med en person fra fx uddannelsesstedet, som den unge har tillid til. Bemærk at den unge altid har mulighed for at lade en repræsentant deltage på møder mv. Se nærmere i afsnit 22.

Af den politiske aftale fra 24. maj 2022 fremgår, at det er intentionen for at give de unge indflydelse på deres uddannelse som del af et aktivt ungdomsmiljø, at eleverne har ret til at oprette et elevråd, hvis de ønsker det.

8. Uddannelsessteder (lovens § 5)

Loven fastlægger en ramme om stu, der skal sammensættes af en række delelementer tilpasset den unge.

I uddannelsen kan der iht. stu-lovens § 5, stk. 1, indgå elementer, der leveres af:

- 1) efterskoler i form af særligt tilrettelagte forløb, herunder afklaringsforløb efter § 4, stk. 2, og supplerende undervisningstilbud for unge, jf. lov om efterskoler og frie fagskoler,
- 2) frie fagskoler og folkehøjskoler, jf. lov om folkehøjskoler og lov om efterskoler og frie fagskoler,
- 3) institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse,
- 4) daghøjskoler, jf. folkeoplysningsloven,
- 5) værksteder og andre institutioner, herunder voksenuddannelsescentre og disses driftsoverenskomstparter, og
- 6) institutioner for forberedende grunduddannelse i form af særligt tilrettelagte forløb, herunder afklaringsforløb efter § 4, stk. 2.

Uddannelsen kan tilrettelægges på en af kommunens egne institutioner, eller kommunalbestyrelsen kan indgå en kvalitetsaftale med en institution nævnt i stu-lovens § 5, stk. 1, eller et andet uddannelsessted om tilrettelæggelse af hele uddannelsen eller elementer af denne, jf. stu-lovens § 5, stk. 2.

Hvis der er tale om elementer af ordinær uddannelse, er uddannelseselementerne dog omfattet af den lovgivning, der gælder på det pågældende uddannelsesområde, herunder finansiering, jf. stu-lovens § 5, stk. 7.

9. Kvalitetsaftaler (lovens § 5)

Indgår kommunalbestyrelsen aftale om tilrettelæggelse af uddannelsen eller elementer af denne med et uddannelsessted, skal dette ske i form af en kvalitetsaftale. Dette gælder dog ikke for et kommunalt uddannelsessted i forhold til den kommunalbestyrelse, som uddannelsesstedet hører under, jf. stu-lovens § 5, stk. 2.

Fra den 1. august 2023 skal kommunalbestyrelsen indgå kvalitetsaftaler i forbindelse med nye aftaler om tilrettelæggelse af stu-forløb, eller hvis en eksisterende overenskomst (efter de tidligere regler) skal fornyes. Fra den 1. januar 2025 skal alle aftaler mellem kommunalbestyrelser og uddannelsessteder, bortset fra kommunens egne, være indgået i form af kvalitetsaftaler efter de nye regler, jf. Lov nr. 731 af 13. juni 2023 § 2, stk. 5.

Kvalitetsaftalerne skal indeholde de nærmere vilkår for varetagelse af opgaverne, herunder beskrivelse af opgavefordelingen mellem kommunalbestyrelsen og uddannelsesstedet, undervisningens indhold, tilrettelæggelse og omfang, og de økonomiske vilkår, herunder budget og regnskab. De skal desuden indeholde en angivelse af eventuelle kvalitetsparametre for udførelse af opgaven og forpligtelse til at give kommunalbestyrelsen oplysninger om varetagelsen af opgaven, jf. stu-lovens § 5, stk. 3.

Det er kommunalbestyrelsen, der har ansvaret for uddannelsens kvalitet, og at den lever op til lovens krav, jf. stu-lovens § 2, stk. 1 og bemærkningerne til lov nr. 564 af 6. juni 2007. Børne- og Undervisningsministeriet skal ikke godkende de institutioner, som kommunerne indgår aftale med om tilrettelæggelse af stu eller elementer af uddannelsen.

Styrelsen har udsendt en vejledende skabelon til kvalitetsaftaler, der kan findes på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside.

10. Orientering og vejledning (lovens § 1, stk. 3 og § 3 a)

Kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor den unge har folkeregisteradresse, sikrer at unge, der kan være i målgruppen, orienteres og vejledes om uddannelsen, jf. stu-lovens § 1, stk. 3.

Orienteringen skal senest gives i forbindelse med, at den unge afslutter undervisningen i folkeskolen, en fri grundskole eller en efterskole m.v. og gives i så god tid, at den unge kan påbegynde uddannelsen i fortsættelse af undervisningen i folkeskolen m.v. jf. stu-lovens § 1, stk. 3, KUI-lovens § 3, stk. 1, vejledningsbekendtgørelsens § 1 og bemærkningerne til lov nr. 564 af 6. juni 2007.

Endvidere har kommunalbestyrelsen pligt til på ethvert andet tidspunkt at vejlede unge, der kan være i målgruppen til stu, jf. KUI-lovens § 3, stk. 1.

Kommunalbestyrelsens vejledning skal i særlig grad målrettes unge, som uden en særlig vejledningsindsats har eller vil få vanskeligheder ved at vælge, påbegynde eller gennemføre en uddannelse eller vælge et erhverv, og kommunalbestyrelsen har en særlig oplysningsforpligtelse over for unge, der kan være i målgruppen til stu, jf. KUI-lovens § 1, stk. 3 og bemærkningerne til lov nr. 564 af 6. juni 2007.

Vejledningens indhold og tilrettelæggelse skal tilpasses den enkelte unges behov og forudsætninger, jf. vejledningsbekendtgørelsens § 5.

Hvis den unge ikke går i skole i folkeregisterkommunen, skal skolen eller kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor skolen er beliggende, informere kommunalbestyrelsen i den unges folkeregisterkommune, hvis den unge kan være i målgruppen til stu. Se procedurebekendtgørelsen til KUI-loven.

Kommunalbestyrelsen har i forbindelse med vejledningen om stu, pligt til at oplyse den unge om de muligheder, der er med udgangspunkt i den unges særlige forhold, herunder om eventuelle muligheder på tværs af kommunegrænser, jf. bemærkningerne til Lov nr. 612 af 12. juni 2013.

Ud over vejledningen af de unge, skal kommunalbestyrelsen, jf. stu-lovens § 3 a, på kommunens hjemmeside orientere om:

1) Processen for den unges overgang fra den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse til videre uddannelse, beskæftigelse, fritidsaktiviteter eller sociale aktiviteter.

2) Hvorvidt kommunalbestyrelsen har nedsat et visitationsudvalg og om sammensætningen af et eventuelt visitationsudvalg.

3) Hvordan kommunalbestyrelsen sikrer sig, at et uddannelsessted lever op til lovgivningens og kvalitetsaftalens krav til varetagelse af opgaven.

4) Processen for den unges visitation til den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse, herunder målgruppevurdering og den unges mulighed for at vælge mellem flere uddannelsessteder.

Desuden skal kommunen offentliggøre en eventuel beslutning om at oprette halvårslige eller helårslige optag, 5, jf. stu-lovens § 2, stk. 5.

11. Målgruppevurdering (lovens § 2 og 3)

Kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor den unge har folkeregisteradresse, træffer afgørelse om, hvorvidt den unge er i målgruppen for stu, jf. stu-lovens § 2, stk. 1.

Afgørelsen om den unge er i målgruppen for og dermed kan optages på stu, skal træffes efter dialog med den unge, og der skal i fornødent omfang indgå udtalelser fra sagkyndige, herunder pædagogisk-psykologisk vurdering, og fra skoler, hvor den unge har været optaget, i kommunen eller i andre kommuner, jf. stu-lovens § 3, stk. 2. Det betyder, at disse udtalelser skal bidrage til, at kommunen kan træffe afgørelse på oplyst og ajourført grundlag.

Klagenævnet for Specialundervisning har i Årsrapporten for 2022 præciseret følgende vedrørende afklaringsforløb i forhold til at kunne foretage målgruppevurderingen med tilpas oplysning:

”Kommunen kan alene gennemføre forløb, der har til formål at afklare, om den unge er i målgruppen for en stu og/eller indhente sagkyndige oplysninger, hvis kommunen vurderer, at sagen på det foreliggende grundlag ikke er tilstrækkeligt oplyst til, at der kan træffes en korrekt afgørelse. Ligeledes må kommunen ikke indhente oplysninger, herunder via afklarende forløb, som ikke tydeligt vil tilføje ny relevant viden om den unges muligheder for at gennemføre en ordinær uddannelse med den rette støtte. Hvis [kommunalbestyrelsen eller eventuelt] visitationsudvalget kan træffe en afgørelse om målgruppe ud fra sagens akter, skal det gøres. ”

Se endvidere afsnit 7 om inddragelse af den unge, afsnit 12.1. om valg mellem uddannelsessteder og afsnit 22 om sagsbehandling.

12. Tilbud om stu (lovens § 2 og 2 a)

Hvis kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om, at den unge er i målgruppen for stu, skal kommunalbestyrelsen tilbyde den unge den 3-årige uddannelse, og tilbuddet skal som hovedregel indeholde mulighed for at vælge mellem uddannelsessteder, jf. stu-lovens § 2, stk. 1 og 2, § 2 a og § 3, stk. 1.

12.1. Valgmuligheder (lovens § 2, stk. 2 og § 2 a)

Kommunalbestyrelsen skal give den unge mulighed for at vælge mellem flere forskellige uddannelsessteder. Kommunalbestyrelsen skal indgå i dialog med den unge om, hvilken valgmulighed, der er den bedste for den unge, jf. stu-lovens § 2, stk. 2 og § 2 a, stk. 1. Som led i dialogen kan der udarbejdes et udkast til forløbsplanen, fx med hensyn til den unges mål og ønsker for uddannelsen. Se også afsnit 7 om inddragelse af den unge og afsnit 13.2. om forløbsplan.

Forpligtelsen indebærer, at de givne tilbud skal være relevante for den unges behov for fx specialisering, muligheder og ønsker, som afdækkes i dialogen om de forskellige valgmuligheder med den unge. Udtrykket behov dækker over den unges behov, muligheder og ønsker, jf. bemærkninger til Lov nr. 731 af 13. juni 2023, pkt. 3.2.2.

Ved relevante uddannelsessteder forstås: Uddannelsessteder, der udbyder forløb, der er planlagt individuelt ud fra den unges forudsætninger, behov og interesser, og som i videst muligt omfang tager hensyn til den unges kvalifikationer, modenhed og interesser samt den unges ønsker med hensyn til tilrettelæggelse af uddannelsen, jf. bemærkningerne til Lov nr. 731 af 13. juni 2023.

Intentionen er, at den unge får mere indflydelse på sit uddannelsesforløb, jf. bemærkningerne til Lov nr. 731 af 13. juni 2023, pkt. 3.2.2. Se også afsnit 7 om inddragelse af den unge.

Alle valgmuligheder skal matche den unges behov samt den unges ønsker og interesser, som afdækkes i dialogen om de forskellige valgmuligheder med den unge, jf. bemærkningerne til Lov nr. 731 af 13. juni 2023.

Fremsætter den unge ønske om et bestemt uddannelses tilbud, bør dette tages med i kommunalbestyrelsens overvejelser og vurderes nærmere, jf. bemærkningerne til Lov nr. 612 af 12. juni 2013.

Hvis den unges ønske ikke imødekommes, skal dette begrundes i henhold til forvaltningslovens regler herom og kommunalbestyrelsens afgørelse kan klages. Se afsnit 22 om sagsbehandling og afsnit 23 om klage.

I kommunalbestyrelsens vurdering af, hvilke uddannelsessteder den unge skal tilbydes, indgår både faglige og økonomiske hensyn. Kommunalbestyrelsen skal foretage en konkret og individuel vurdering af den unges behov og uddannelsesstedernes tilbud og må ikke give tilbud om uddannelsessted alene ud fra økonomiske overvejelser, jf. bemærkningerne til Lov nr. 731 af 13. juni 2023, pkt. 3.2.2.

Kommunalbestyrelsen har en generel forpligtelse til at handle økonomisk ansvarligt. Det betyder, at kommunalbestyrelsen inden for rammerne af visitationsniveauet ud over at inddrage faglige hensyn, inddrager økonomiske hensyn i sit beslutningsgrundlag ved valg af uddannelsessteder. Hensynet til kommunens økonomi må aldrig stå alene, da kommunalbestyrelsen skal foretage en konkret og individuel vurdering af den unges behov sammenholdt med et uddannelsessteds tilbud. Alle tilbud skal matche den unges behov, muligheder og ønsker, jf. bemærkningerne til Lov nr. 731 af 13. juni 2023.

Et uddannelsessted kan have forskellige afdelinger under sig. I forhold til kommunalbestyrelsens forpligtelse er det afgørende, at kommunalbestyrelsen giver den unge mulighed for at vælge mellem flere forskellige uddannelsessteder og ikke blot mellem flere forskellige uddannelsesforløb på ét uddannelsessted, herunder afdelinger under uddannelsesstedet, jf. bemærkningerne til Lov nr. 731 af 13. juni 2023, pkt. 3.2.2.

Kommunalbestyrelsen kan ikke opfylde pligten til at tilbyde ungdomsuddannelsen ved at henvise en ung til en bestemt institution eller et uddannelsesforløb, der er fælles for alle. Kommunalbestyrelsen har pligt til at tilbyde den unge et forløb, der planlægges individuelt ud fra den unges forudsætninger, behov og interesser, jf. bemærkningerne til Lov nr. 731 af 13. juni 2023.

Hvis kommunalbestyrelsen har eller kan etablere samarbejde med et eller flere uddannelsessteder, der kan give den unge et tilbud, der matcher den unges behov, og som ikke vil indebære urimelig lang befordrings- eller ventetid for den unge, har kommunalbestyrelsen pligt til at give den unge tilbud om mindst to forskellige uddannelsessteder, jf. bemærkningerne til Lov nr. 731 af 13. juni 2023.

Ved urimelig lang befordrings- og ventetid forstås: At befordrings- og ventetiden er så lang, at den efter kommunalbestyrelsens faglige skøn efter dialog med den unge har en negativ indvirkning på den unges mulighed for at følge uddannelsen og for at opretholde en hverdag ved siden af sin uddannelse. Kommunalbestyrelsen skal endvidere vurdere, om befordrings- og ventetiden vil blive så lang, at den unge vil blive belastet unødigt fysisk eller psykisk i forhold til sine funktionsnedsættelser. Der skal således foretages en konkret og individuel vurdering af den unges behov set i forhold til de givne transportmuligheder og de givne uddannelsessteder, jf. bemærkningerne til Lov nr. 731 af 13. juni 2023.

Kommunalbestyrelsen har dog ikke pligt til at oprette et nyt uddannelsessted for at kunne give den unge flere uddannelsessteder at vælge imellem i de tilfælde, hvor kun ét uddannelsessted matcher den unges behov, jf. bemærkningerne til Lov nr. 731 af 13. juni 2023.

Pligten til at give den unge mulighed for at vælge mellem flere uddannelsessteder gælder i forbindelse med optagelsen på uddannelsen. Pligten til at give den unge valgmuligheder gælder således ikke i forbindelse med skift af uddannelsessted undervejs i forløbet af uddannelsen, jf. bemærkningerne til Lov nr. 731 af 13. juni 2023.

Uanset der ikke i området findes et uddannelsessted, der kan etablere et tilbud, der matcher den unges behov, er kommunalbestyrelsen forpligtet til at give den unge et tilbud om uddannelsen, der matcher den unges behov, jf. bemærkningerne til Lov nr. 731 af 13. juni 2023.

12.2. Undtagelse hvis den unge har behov for ekstraordinært specialiseret tilbud

Kommunalbestyrelsen har ikke pligt til at give den unge valgmuligheder, hvis kommunalbestyrelsen efter dialogen med den unge, vurderer, at den unge har behov for et ekstraordinært specialiseret tilbud, og at kun ét uddannelsessted matcher den unges behov uden at indebære en urimelig lang befordrings- eller ventetid for den unge (se definition i afsnit 12.1.), jf. stu-lovens § 2 a, stk. 2 og bemærkninger til Lov nr. 731 af 13. juni 2023, pkt. 3.2.2.

Ved ekstraordinært specialiseret tilbud forstås: At uddannelsesstedet skal kunne give den unge et tilbud, der efter kommunalbestyrelsens vurdering matcher den unges behov, som efter kommunalbestyrelsens vurdering skal være ekstraordinært specialiserede. Herved forstås, at den unge har omfattende og komplekse kognitive og/eller fysiske funktionsnedsættelser, der kræver særlige fysiske rammer og særlige personalemæssige kompetencer, jf. bemærkningerne til Lov nr. 731 af 13. juni 2023.

Kommunalbestyrelsen skal dog inddrage både kommunens egne og andre kommuners uddannelsessteder samt private uddannelsessteder i vurderingen af, om det er muligt at give den unge mere end ét tilbud, jf. bemærkningerne til Lov nr. 731 af 13. juni 2023.

12.3. Undtagelse hvis andre uddannelsessteder er uforholdsmæssigt dyrere

Kommunalbestyrelsen har ikke pligt til at give den unge mulighed for at vælge et uddannelsessted, der er uforholdsmæssigt dyrere end et andet uddannelsessted, der matcher den unges behov, herunder hvis kommunalbestyrelsen efter dialog med den unge vurderer, at dette indebærer en urimelig lang befordrings- eller ventetid for den unge (se definition i afsnit 12.1.), jf. stu-lovens § 2 a, stk. 3.

Ved uforholdsmæssigt dyrere forstås: At de to uddannelsessteder prismæssigt skal ligge på niveau, når der ses på de samlede udgifter, herunder til fx befordring og botilbud. Der ligger således heri ikke et krav om, at der slet ikke må være prisforskel. I kommunalbestyrelsens vurdering skal indgå en konkret og individuel vurdering af den unges behov, relevante uddannelsessteder, der kan matche den unges behov, og en prissammenligning af de pågældende tilbud. Kommunalbestyrelsen skal kunne sandsynliggøre, at prisen for de øvrige tilbud ikke er på niveau med kommunalbestyrelsens tilbud, jf. bemærkningerne til Lov nr. 731 af 13. juni 2023.

Kommunalbestyrelsens forpligtelse til at træffe afgørelse om uddannelsessted på baggrund af både faglige og økonomiske hensyn kan altså medføre, at kommunalbestyrelsen kun har pligt til at tilbyde den unge ét uddannelsessted. Fokus, når et andet uddannelsessted skal vurderes, skal være på visitationsniveauet i tilbuddet, og intentionen er, at mindre økonomiske forskelle på tilbud ikke må stå i vejen for, hvilket uddannelsessted den unge kan tilbydes, jf. bemærkninger til Lov nr. 731 af 13. juni 2023.

I kommunalbestyrelsens vurdering skal indgå en konkret og individuel vurdering af den unges behov, relevante uddannelsessteder, der kan matche den unges behov, og en prissammenligning af de pågældende tilbud, jf. bemærkninger til Lov nr. 731 af 13. juni 2023.

I prissammenligningen kan fx indgå generelle udgifter som driftsudgifter til bygninger og løn til personale (både undervisere/pædagoger og administrativt personale), udgifter til selve undervisningen (undervisningsmaterialer, it-udstyr, omkostninger til ekskursioner der indgår som en del af undervisningen) og befordring, hvis den unge vælger et tilbud, der ligger langt fra bopælen. Udgifter til botilbud kan indgå i prissammenligningen, men reglen om valgmulighed mellem flere uddannelsessteder forpligter ikke kommunalbestyrelsen til at give den unge et tilbud om et uddannelsessted, hvor transportforholdene i sig selv gør det nødvendigt at give den unge et botilbud, som den unge ellers ikke har behov for, og som kommunalbestyrelsen ellers ikke ville have givet den unge, jf. bemærkningerne til Lov nr. 731 af 13. juni 2023.

Såfremt kommunalbestyrelsens tilbud er et af kommunens egne tilbud, skal prissammenligningen, hvad angår kommunalbestyrelsens tilbud, omfatte kommunens driftsudgifter for det konkrete tilbud. For øvrige tilbud, som ikke er kommunens egne, vil udgangspunktet være, at prissammenligningen kan basere sig på taksten for det pågældende forløb under hensyntagen til, hvad den indeholder af konkrete ydelser, jf. bemærkningerne til Lov nr. 731 af 13. juni 2023.

Se endvidere afsnit 7 om inddragelse af den unge og afsnit 22 om sagsbehandling.

13. Uddannelses indhold (lovens § 4 og 5)

Uddannelsen skal i videst muligt omfang tilrettelægges under hensyntagen til den unges kvalifikationer, modenhed og interesser. Uddannelsen skal udgøre et planlagt og koordineret forløb, og der skal sigtes mod progression i den enkelte unges udvikling, jf. stu-lovens § 4, stk. 1, § 4 a, stk. 2, nr. 2 og bemærkningerne til lov nr. 564 af 6. juni 2007.

Uddannelsen består af elementer af undervisning, træning og praktiske aktiviteter, herunder praktik i virksomheder og institutioner, jf. stu-lovens § 6, stk. 1. Se afsnit 13.3 om undervisning, praktiske aktiviteter og praktik.

13.1. Afklaringsforløb (lovens § 4, stk. 2 og § 4 a, stk. 1)

Uddannelsen kan indledes med et afklaringsforløb på op til 12 uger, der skal afdække den unges ønsker og muligheder for fremtidig uddannelse og beskæftigelse, jf. stu-lovens § 4, stk. 2.

Afklaringsforløbet indgår i den 3-årige uddannelse og skal beskrives i den unges forløbsplan, jf. bilag 2 i stu-bekendtgørelsen. Efter afklaringsforløbet kan forløbsplanen justeres, jf. stu-lovens § 4 a, stk. 3. Det følger af behovet for afklaring for nærmere at kunne tilrettelægge forløbet, at forløbsplanen i første omgang kun kan udfyldes delvist, hvilket vil indebære en justeret forløbsplan efter afklaringsforløbet. Se afsnit 13.2. om forløbsplan.

Afklaringsforløbet kan finde sted på de samme uddannelsessteder, som kan tilbyde uddannelsen.

13.2. Individuel forløbsplan (lovens § 4 a)

Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med tilbuddet om stu udarbejde en individuel forløbsplan, og dette skal ske efter dialog med den unge, jf. stu-lovens § 4 a, stk. 1.

I forløbsplanen skal indholdet i og tilrettelæggelsen af den unges uddannelsesforløb og den unges progression fastlægges, jf. bemærkningerne til Lov nr. 731 af 13. juni 2023.

Forløbsplanen skal, jf. stu-lovens 4 a, stk. 2, indeholde følgende:

- 1) En oversigt over de aktiviteter, herunder praktikophold, som skal indgå i den unges uddannelsesforløb.
- 2) Progressionsmål for den unge, således at forløbsplanen leder frem mod ressourcepapiret.
- 3) Løbende dokumentation af aktiviteter, der har til formål at afklare den unges overgang til videre uddannelse, beskæftigelse, fritidstilbud eller sociale aktiviteter.

Hensigten er, at forløbsplanen fremmer en tidlig afklaring af den unges overgang fra uddannelsen til videre uddannelse, beskæftigelse, fritidsaktiviteter eller sociale aktiviteter, jf. bemærkningerne til Lov nr. 731 af 13. juni 2023.

Nærmere regler om indholdet af forløbsplanen er i henhold til stu-lovens § 4 a, stk. 4, fastsat i stu-bekendtgørelsens bilag 1 i form af en skabelon til forløbsplan, som det er obligatorisk at anvende. Skabelonen angiver de oplysninger, forløbsplanen skal indeholde, og der må ikke ændres i ordlyd eller rækkefølge. Skabelonen kan findes som skrivbar pdf på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside. Der er udarbejdet en vejledning til forløbsplanen, som også kan findes på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside.

Udkast til forløbsplanen kan anvendes i forbindelse med dialog og vejledning frem mod afgørelsen om tilbud om stu.

Ved afgørelsen om tilbud om stu underskriver den unge og en repræsentant for kommunen, og uddannelsesstedet forløbsplanen og dermed det aftalte indhold og tilrettelæggelse af uddannelsen (se Bilag 1 til bekendtgørelsen).

Generelt angiver lovgivningen ikke, hvorledes de forskellige elementer i uddannelsen skal indgå i den samlede forløbsplan. Sammensætningen af forløbsplanen skal netop tage hensyn til den unges forudsætninger, behov og ønsker. Der er således mulighed for at sammensætte uddannelsen, så der tages hensyn til den unges behov for pleje og omsorg, og så uddannelsesforløbet er tilpasset den unges evner og interesser. Blandt de mange muligheder er også muligheden for at kombinere sociale tilbud med bl.a. praktiske aktiviteter og undervisning, jf. bemærkningerne til Lov nr. 612 af 12. juni 2013.

Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at de nødvendige undervisningsmidler til gennemførelsen af undervisningen stilles vederlagsfrit til rådighed for den unge, jf. stu-lovens § 11. Det betyder, at det i forbindelse med forløbsplanen skal beskrives, hvilke undervisnings- og hjælpemidler, herunder vejledning i brug heraf, der er nødvendige i forbindelse med undervisning, træning, praktik og andre aktiviteter, der indgår i uddannelsesforløbet, jf. bemærkningerne til Lov nr. 612 af 12. juni 2013, pkt.1.2.3.

Kommunalbestyrelsen justerer forløbsplanen efter behov og mindst én gang årligt, jf. stu-lovens § 4 a, stk. 3. Det vil sige, at der løbende skal tages stilling til, om der er behov for justering. Justering af forløbsplanen, der ændrer uddannelsesforløbet væsentligt, kræver ny afgørelse med inddragelse og partshøring af den unge, jf. afsnit 22 om sagsbehandling, og dermed en ny, underskrevet udgave af forløbsplanen.

Stu-lovens § 4, stk. 2 indebærer, at det er kommunalbestyrelsen, der har ansvaret for justering af forløbsplanen, men justeringen kan ske på baggrund af status og forslag fra, og i dialog med den unge og den unges uddannelsessted ift. den unges progression i forhold til de aftalte mål.

13.3. Undervisning, praktiske aktiviteter og praktik (lovens § 6)

Uddannelsen skal i videst muligt omfang tilrettelægges individuelt under hensyn til den enkelte unges kvalifikationer, modenhed og interesser. Uddannelsen skal udgøre et planlagt og koordineret forløb, jf. stu-lovens § 4, stk. 1 og bemærkningerne til lov nr. 564 af 6. juni 2007.

Uddannelsen skal bestå af elementer af undervisning og praktiske aktiviteter, herunder praktik i virksomheder og institutioner, jf. stu-lovens § 6, stk. 1. Undervisningen kan tilrettelægges praktisk funderet, når det er i overensstemmelse med den unges ønsker og læringsstrategi, jf. bemærkningerne til Lov nr. 612 af 12. juni 2013. Uddannelseselementer kan være af almindelig karakter, der bl.a. kan omfatte almindelige skolefag m.v.

I henhold til stu-lovens § 6, stk. 2, skal uddannelsen indeholde fag og aktiviteter, herunder boundervisning, der:

- 1) fremmer den unges personlige udvikling og mulighed for at deltage selvstændigt og aktivt i samfundslivet,
- 2) fremmer den unges evne til at indgå i sociale sammenhænge og til at få et selvstændigt og aktivt fritidsliv og

3) er rettet mod udvikling af kompetencer til brug i uddannelses- eller beskæftigelsessituationer.

Samtidig er der ved indførelse af loven (se afsnit 1 om formål) lagt vægt på, at uddannelsen giver den unge tilknytning til et ungdomsmiljø.

Eftersom uddannelsesforløbet skal sigte mod progression i den enkeltes udvikling, jf. stu-lovens § 4 a, stk. 2, nr. 2, vil det relevante indhold typisk ikke være ensartet gennem hele uddannelsens forløb, jf. også kravet om justering af den unges forløbsplan undervejs i uddannelsen i henhold til stu-lovens § 4 a, stk. 3 (se afsnit 13.2.).

Afhængig af den enkeltes forudsætninger og mål i forløbsplanen, se afsnit 13.2., kan relevante fag og aktiviteter, herunder boundervisning, fx omfatte:

- Viden og indsigt i samfundsforhold
- Grundlæggende færdigheder i dansk, matematik og it
- Kommunikation, personlig fremtræden og social interaktion
- Husholdning, madlavning mv.
- Egenomsorg (at kunne tage vare på egen sundhed, herunder eventuelt medicin)
- Demokrati og medbestemmelse, herunder fx gennem elevråd
- Seksualundervisning
- Privatøkonomi
- Digital selvbetjening
- Digital dannelse
- Anvendelse af hjælpemidler
- Fag, der støtter den unges fritids- og interessebetonede aktiviteter, fx gennem anvendelse af offentlige tilbud og foreningsliv
- Arbejdsmarkedsforhold, herunder fx virksomhedsbesøg
- Træning i beskæftigelsesmæssige/brancherettede aktiviteter med henblik på praktik

Der kan i uddannelsen også indgå elementer af ordinær uddannelse, fx prøveforberedende undervisning eller prøver i almen voksenuddannelse (avu) eller arbejdsmarkedsuddannelser (AMU), jf. stu-lovens § 5, stk. 1. Se også afsnit 8 om hvilke uddannelsesinstitutioner der kan levere elementer i forløbsplanen.

Det skal præciseres, at enkelte delelementer fra offentligt godkendte ordinære ungdomsuddannelser kan indgå i stu. Det betyder modsætningsvist, at der ikke kan indgå hele offentligt godkendte ungdomsuddannelser.

I henhold til stu-lovens § 6, stk. 3 skal praktik i virksomheder og institutioner bidrage til at opfylde målene i forløbsplanen ved at bibringe den unge:

- 1) arbejds erfaring og anden erfaring, der sikrer kvalifikationer, som er relevante på arbejdsmarkedet eller for udviklingen af de personlige kompetencer,
- 2) erfaringer med arbejde og samarbejde, der er nødvendige for at opnå en fastere tilknytning til arbejdsmarkedet og for at deltage i et aktivt voksenliv, og
- 3) indsigt i strukturen og arbejdsforholdene på en arbejdsplads.

Det vil sige, at praktik i virksomheder og institutioner kan anvendes med forskellige formål og i forskelligt omfang, jf. også stu-lovens § 7, stk. 2. For unge, der har eller kan udvikle potentiale for at indgå i videre uddannelse eller en tilknytning til arbejdsmarkedet, kan det være relevant med praktikophold på en uddannelsesinstitution eller i en virksomhed med fokus på de kompetencer, der er relevante på en uddannelsesinstitution eller arbejdsplads. For at opfylde mål, der handler om et aktivt voksenliv i det hele taget, kan praktikken handle om at afprøve nogle af de kompetencer, der arbejdes med i den unges uddannelse. Praktikken kan også sigte på at udvikle den unges kompetencer i forhold til at fortsætte i et samværs- og aktivitetstilbud, beskyttet beskæftigelse eller frivilligt arbejde efter stu eller være fritidsrettet.

Praktikforløb efter stu-loven er omfattet af bekendtgørelse nr. 990 af 27. september 2019, § 12 om statens erstatningsordning for deltagere i praktisk erhvervsorientering m.v.

14. *Varighed (lovens § 2, stk. 1 og stk. 4)*

Stu er en 3-årig uddannelse, jf. stu-lovens § 2, stk. 1, 2. pkt.

Uddannelsen skal færdiggøres senest 5 år efter den er påbegyndt, jf. stu-lovens § 2, stk. 4.

Se dog stu-lovens § 8, stk. 2 og 3 om alderskrav i forbindelse med afbrydelse af uddannelsen i afsnit 16.1.

15. *Timetal (lovens § 7)*

Uddannelsen er en fuldtidsuddannelse, der skal tilrettelægges, så der er sammenhæng og progression i forløbet, og så eleverne sikres en kontinuerlig og integreret faglig, social og personlig udvikling over en 3-årig periode.

For at sikre et ensartet tilbud er undervisningstimetallet, der skal være til rådighed for deltagerne i uddannelsen, fastsat til at udgøre mindst 840 timer årligt inkl. eventuelt afklaringsforløb, jf. stu-lovens § 7, stk. 1, 1. led og K-meddelelse nr. 40 af 10. februar 2017.

Ved fastlæggelsen af undervisningstiden regnes 60 minutters undervisning lig med en undervisningstime, jf. stu-lovens § 7, stk. 1, 2. led. Dette svarer til 28 lektioner á 45 minutter i 40 uger.

Da undervisningstimetallet er mindst 840 timer årligt, er der ikke mulighed for at reducere det årlige timetal med henblik på fx at sprede timerne over mere end 3 år. Der er ikke noget til hinder for, at den unge tilbydes mere end 840 timer årligt.

Da kommunalbestyrelsen, jf. stu-lovens § 4, stk. 1, og § 4 a, stk. 1, har pligt til at tilrettelægge ungdomsuddannelsen individuelt og i videst muligt omfang under hensyn til den enkelte unges kvalifikationer, modenhed og interesser, har kommunalbestyrelsen pligt til at tilrettelægge uddannelsen, så den unge i videst muligt omfang har mulighed for at følge et omfang på 840 timer og oplever progression i sin udvikling. Den unge er dog ikke forpligtet til at modtage 840 undervisningstimer for at modtage tilbuddet om uddannelsen.

Hverken loven eller bekendtgørelsen indeholder en nærmere definition af, hvad der kan betragtes som undervisning (timer). Klagenævnet for specialundervisning har i K-meddelelse nr. 27 af 30. november 2011 nærmere defineret hvilke aktiviteter, der kan medregnes i de 840 timer: ”Efter en konkret afvejning

fandt klagenævnet, at det ikke kun er skemalagte timer med undervisning, som kan betragtes som undervisningsaktivitet, men også deltagelse i f.eks. idrætsstævner, aftenarrangementer i form af koncerter, ekskursioner, hvor deltagelsen er arrangeret af uddannelsesstedet, hvis disse har til formål at fremme den unges personlige udvikling i forhold til at deltage i samfundslivet, at indgå i sociale sammenhænge, at få et fritidsliv eller til at udvikle kompetencer til brug i uddannelse eller arbejde. ”

Kommunalbestyrelsen træffer efter dialog med den unge afgørelse om, hvor stor en andel af det årlige timetal, der skal anvendes til praktiske aktiviteter, herunder praktik, jf. stu-lovens § 7, stk. 2. Der er ikke fastsat hverken et minimums eller maksimum antal timer til praktiske aktiviteter, herunder praktik.

Praktiske aktiviteter, herunder praktik, og undervisning på andre uddannelsesinstitutioner uden for de almindelige undervisningsmæssige rammer indgår i det årlige undervisningstimetal med 4,2 timer pr. dag, jf. stu-lovens § 7, stk. 3. Det samme gælder for praktik i virksomheder og institutioner. Det betyder, at uanset hvor længe den unge er i praktik en given dag, tæller det som 4,2 timer den pågældende dag.

16. Afbrydelse af og genoptagelse af uddannelsen (lovens § 8)

16.1. Den unge afbryder uddannelsen

Den unge har ret, men ikke pligt til at tage en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse, og den unge kan afbryde uddannelsen, både midlertidigt (pause) og permanent.

Kommunalbestyrelsen kan godkende den unges anmodning om at afbryde uddannelsen midlertidigt på grund af sygdom eller af andre grunde, jf. stu-lovens § 8, stk. 1. Kommunalbestyrelsen tillægges kompetencen til på baggrund af en konkret og individuel vurdering at kunne godkende elevens ønsker om afbrud af og pauser fra uddannelsen, når disse er af længere varighed. Et almindeligt sygefravær og lignende – målgruppens særlige forhold taget i betragtning – skal således ikke godkendes af kommunalbestyrelsen, jf. bemærkningerne til Lov nr. 612 af 12. juni 2013, pkt. 2.1.2.

Den unge kan anmode om at genoptage uddannelsen. Anmodningen om genoptagelse af uddannelsen skal ske, inden den unge fylder 25 år, jf. stu-lovens § 8, stk. 2, 2.led. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde fravige alderskravet, jf. stu-lovens § 8, stk. 3. Den unge skal dog færdiggøre ungdomsuddannelsen senest 5 år efter, at den er påbegyndt, jf. stu-lovens § 2, stk. 4. Det betyder dog ikke, at den unge ikke kan genoptage uddannelsen, hvis der er mindre end 5 år tilbage, men at den unge så kun kan gennemføre så meget af uddannelsen, der kan nå inden 5 år, fra uddannelsen er påbegyndt.

I forbindelse med anmodningen om genoptagelse kan kommunalbestyrelsen beslutte, at der skal træffes en ny afgørelse om, hvorvidt den unge er i målgruppen, jf. stu-lovens § 8, stk. 2, 3. led.

16.2. Kommunalbestyrelsen afbryder uddannelsen

Er den unge optaget på uddannelsen og har påbegyndt et uddannelsesforløb, er der en forventning om, at den unge møder frem til tiden og deltager i de planlagte aktiviteter, jf. bemærkninger til Lov nr. 612 af 12. juni 2013, pkt. 2.1.2.

Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om at afbryde den unges deltagelse i stu, hvis den unge ikke deltager aktivt i uddannelsesforløbet, jf. stu-lovens § 8, stk. 4. Det forudsætter dog, at der først er gjort

flere forsøg på at justere forløbsplanen og løse de problemer, den unge måtte have i forhold til at møde frem og deltage aktivt. Ændrer det ikke på den unges fremmøde i positiv retning, bør den unge have et varselsbrev og indkaldes til samtale. Et almindeligt sygefravær og lignende – målgruppens særlige forhold taget i betragtning – medfører ikke, at der kan stilles spørgsmålstejn ved, om den unge deltager aktivt i uddannelsen. Møder den unge efter samtalen og en eventuel yderligere justering af forløbsplanen fortsat ikke frem og deltager i de planlagte aktiviteter, og skyldes det ikke sygdom, fødsel eller andre særlige forhold, bør det overvejes, om der kan være behov for yderligere justeringer med henblik på at afhjælpe situationen. Hvis det vurderes, at yderligere justeringer af forløbsplanen ikke vil ændre på den unges fremmøde, kan det få den konsekvens, at kommunalbestyrelsen kan afbryde uddannelsen, og den unge vejledes om og til andre relevante tilbud.

Afbryder kommunalbestyrelsen uddannelsen, skal det ske på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte unge og ikke ud fra en generel vurdering af ungegruppen. Afgørelsen træffes på et sagligt og oplyst grundlag, herunder fx med inddragelse af relevante oplysninger fra den unges uddannelsessted(er) og efter samråd og dialog med den unge, jf. bemærkninger til Lov nr. 612 af 12. juni 2013.

Kommunalbestyrelsen kan ikke afbryde uddannelsen med henvisning til, at den unge ikke kan deltage i de fulde 840 undervisningstimer, som den unge har ret til, jf. afsnit 5 om målgruppe og afsnit 15 om timetal og K-meddelelse nr. 39 af 10. februar 2017.

En afgørelse om at afbryde den unges deltagelse i stu skal meddeles skriftligt, og der skal ske partshøring, jf. forvaltningslovens § 19, stk. 1. Afgørelsen skal begrundes, jf. forvaltningslovens §§ 22 og 24, og forsynes med klagevejledning, jf. forvaltningslovens § 25. Se afsnit 22 om sagsbehandling.

17. Finansiering (lovens § 5, stk. 5 og 7 og § 5 a)

Ungdomsuddannelsen er gratis for den unge.

Kommunalbestyrelsen i den unges folkeregisterkommune afholder udgiften til stu, herunder afklaringsforløb og supplerende undervisningstilbud, jf. stu-lovens § 5, stk. 5. Se dog afsnit 17.2. om unge i botilbud og anbragte unge.

Afholder kommunalbestyrelsen udgifter til undervisning og befordring af unge, der bor i en anden kommune, kan kommunalbestyrelsen kræve udgifterne refunderet fra kommunalbestyrelsen i den kommune, hvori den unge har bopæl, jf. stu-lovens § 5 a, stk. 1. Krav om refusion for udgifter til undervisning m.v. skal være fremsat senest 12 måneder efter, at undervisningen er afholdt, jf. stu-lovens § 5 a, stk. 4.

For nærmere fortolkning af reglerne i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, herunder mellemkommunal refusion, henvises til Social-, Bolig- og Ældreministeriet og vejledning til lov om retssikkerhed og administration på det sociale område afsnit VI.

17.1. Flytning

Hvis en ung flytter folkeregisterkommune, er det den nye folkeregisterkommune, der overtager handle- og betalingsforpligtelsen, jf. stu-lovens § 5, stk. 5. Hvis den unge i forbindelse med flytningen afbryder sin uddannelse, kan den unge anmode den nye folkeregisterkommune om at genoptage uddannelsen. Den

nye folkeregisterkommune kan i forbindelse hermed træffe en ny afgørelse om den unge – stadig – er i målgruppen for stu og tilbud om stu, jf. stu-lovens § 5 a, stk. 2.

17.2. Unge i botilbud og anbragte unge

Visiteres en ung til et botilbud efter § 9, stk. 7 (pr.1. januar 2024: der er nævnt i § 9, stk. 3), i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, eller anbringes den unge uden for hjemmet, og visiteres den unge til stu, finder reglerne i kapitel 3 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område anvendelse, jf. stu-lovens § 5 a, stk. 3.

Botilbud efter § 9, stk. 7 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område er:

- 1) boformer efter §§ 107-110 og 192 i lov om social service,
- 2) boliger efter § 115, stk. 4, jf. § 105, stk. 2, i lov om almene boliger m.v.,
- 3) institutioner under sygehusvæsenet,
- 4) institutioner under Kriminalforsorgen eller
- 5) boliger, boformer m.v., der træder i stedet for og kan sidestilles med boformer m.v. under nr. 1-4.

Bestemmelsen gælder kun, når den unge er flyttet til et af de botilbud, der er nævnt i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område § 9, stk. 7, og flytningen er sket efter medvirken fra den oprindelige opholdskommune eller anden offentlig myndighed, jf. § 9, stk. 7 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

17.2.1. Unge i botilbud

Hvis den oprindelige opholdskommune medvirker til, at en ung visiteres til et botilbud i henhold til § 9, stk. 7 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, har den oprindelige opholdskommune afgørelseskompetence og finansieringsansvar vedrørende stu, jf. stu-lovens § 5 a, stk. 3 sammenholdt med § 9 a, stk. 1 og § 9 a, stk. 4, 2. og 5. pkt. i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

17.2.2. Anbragte unge under 18 år

Hvis en ung under 18 år anbringes uden for hjemmet, får den unge selvstændig opholdskommune i den kommune, der har truffet afgørelse om anbringelsen, jf. § 9 a, stk. 4, 2. pkt. i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Opholdskommunen har pligt til at yde hjælp og træffer afgørelser vedrørende den unges forhold, jf. § 9 a, stk. 1 og § 9 a, stk. 4, 5. pkt. i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

For en anbragt ung under 18 år, er det således den kommune, der har truffet afgørelse om anbringelsen (den selvstændige opholdskommune) der træffer afgørelser om og finansierer den unges stu uddannelse, jf. stu-lovens § 5 a, stk. 3 sammenholdt med § 9 a, stk. 1 og § 9 a, stk. 4, 2. og 5. pkt. i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

17.2.3. Opretholdt anbringelse for unge over 18 år

Når en anbragt ung fylder 18 år, ophører anbringelsen, jf. servicelovens § 68, stk. 1, og den unge får opholdskommune, hvor den unge bor eller opholder sig, jf. § 9, stk. 2 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Det er herefter opholdskommunen/folkeregisterkommunen, der har afgørelseskompetence og finansieringsansvar vedrørende stu, jf. stu-lovens § 2, stk. 1, medmindre den unge i forlængelse af anbringelsen visiteres til et botilbud i henhold til lov om retssikkerhed og administration på det sociale område § 9, stk. 7 (se afsnit 17.2.1). Det gælder også hvis anbringelsen opretholdes efter servicelovens § 76 a.

17.2.4. Efterværn for unge over 18 år

Hvis den anbragte unge ved det fyldte 18. år bevilges efterværn iht. servicelovens § 76, stk. 3, skifter den unge opholdskommune/folkeregisterkommune, og det er derfor folkeregisterkommunen, der har afgørelseskompetence og finansieringsansvar vedrørende stu, jf. stu-lovens § 2, stk. 1.

18. *Befordring (lovens § 10 og bekendtgørelsens §§ 2 – 4)*

Kommunalbestyrelsen sørger for eller afholder udgifterne til fornøden befordring mellem hjem eller fast aflastningshjem og uddannelsesinstitution eller praktiksted for unge, der deltager i stu-uddannelsen, jf. stu-lovens § 10, stk. 1 og bemærkningerne til lov nr. 612 af 12. juni 2013, pkt. 1.2.3.

Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om art og omfang af befordringsbehovet på baggrund af en lægeerklæring eller anden sagkyndig udtalelse om den unges egen befordringsevne, jf. bekendtgørelsens § 2.

Hvis den unge har et særligt befordringsbehov, sørger kommunalbestyrelsen for befordring på den efter forholdene mest hensigtsmæssige måde, jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 1, 1. led.

Der kan alt efter de konkrete forhold være flere måder at tilrettelægge denne befordring på:

- Hvis den unge selv ønsker at sørge for befordring, bidrager kommunalbestyrelsen hertil med et aftalt månedligt beløb, jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 1, 2. led
- Hvis den unge ved hjælp af et særligt hjælpemiddel selv kan befordre sig, kan kommunalbestyrelsen opfylde befordringspligten ved at afholde udgiften hertil, jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 1, 3. led.

Kommunalbestyrelsen kan henvise den unge til at benytte offentlige befordringsmidler i det omfang, den unges fysiske eller psykiske konstitution tillader det, og det ikke medfører urimeligt lang befordrings- og ventetid (se definition i afsnit 12.1). Hvis nødvendigt, sørger kommunalbestyrelsen for særskilt befordring mellem hjem, fast aflastningssted eller undervisningssted og nærmeste offentlige befordringsmiddel. Kommunalbestyrelsen afholder udgifterne hertil, jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 2.

Hvis det er nødvendigt, at den unge ledsages under befordring, sørger kommunalbestyrelsen for en sådan ordning og afholder udgiften hertil., jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 3.

Tilsvarende gælder i tilfælde af forbigående sygdom, der medfører, at den pågældende ikke kan befordre sig selv, jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 4

Hvis den unge ikke har et særligt befordringsbehov, og har en afstand fra hjem eller fast aflastningssted til undervisningssted og retur på 22 km. eller derover, yder kommunalbestyrelsen befordringsgodtgørelse, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 1.

Ved befordring med offentligt befordringsmiddel godtgør kommunalbestyrelsen de faktisk afholdte udgifter, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 2.

Ved befordring med eget befordringsmiddel godtgør kommunalbestyrelsen udgifterne med en af kommunalbestyrelsen fastsat godtgørelse pr. km, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 3.

19. *Undervisningsmidler og specialpædagogisk støtte (lovens § 11)*

Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at de nødvendige undervisningsmidler til undervisningen stilles vederlagsfrit til rådighed for den unge, jf. stu-lovens § 11. Det betyder, at det i forbindelse med forløbsplanen (se afsnit 13.2.) skal beskrives, hvilke hjælpemidler, herunder vejledning i brug heraf, der er nødvendige i forbindelse med undervisning, træning, praktik og andre aktiviteter, der indgår i uddannelsesforløbet, jf. bemærkningerne til lov nr. 612 af 12. juni 2013, pkt. 1.2.3.

Dog kan der, hvis den unge deltager i ordinære uddannelseselementer på frie fagskoler, folkehøjskoler, institutioner for erhvervsrettede uddannelser eller voksenuddannelsescentre, jf. stu-lovens § 5, stk. 7, søges om tilskud til specialpædagogisk støtte (SPS) via den pågældende uddannelsesinstitution efter de regler, der gælder for den pågældende aktivitet. Men hvis der er tale om støtte, som den unge har behov for under hele sin uddannelse, finansieret støtten af kommunen.

I forbindelse med hjælpemidler skal der endvidere skelnes mellem hjælpemidler, der er nødvendige i forhold til gennemførelse af undervisningen/uddannelsen som fx en it-rygsæk, og personlige hjælpemidler som fx et høreapparat eller en kørestol. Personlige hjælpemidler bevilges efter reglerne i den sociale lovgivning.

20. *Ressourcepapir og overgang (lovens § 9)*

Kommunalbestyrelsen påbegynder senest 12 måneder før uddannelsens afslutning et ressourcepapir, der danner grundlag for en eventuel revision af den unges uddannelsesplan i henhold til KUI-loven. Ressourcepapiret skal understøtte planlægning og koordinering af, hvad den unge skal efter uddannelsen, jf. stu-lovens § 9, stk. 1.

Nærmere regler om udformning og indhold af ressourcepapiret er i henhold til stu-lovens § 9, stk. 5, fastsat i stu-bekendtgørelsens bilag 2 i form af en skabelon til ressourcepapir, som det er obligatorisk at anvende. Skabelonen angiver de informationer, ressourcepapiret skal indeholde, og der må ikke ændres i ordlyd eller rækkefølge. Skabelonen kan findes som skrivbar pdf på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside. Der er udarbejdet en vejledning til ressourcepapiret, som også kan findes på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside.

Hensigten med ressourcepapiret og mødet om overgangen til videre uddannelse, beskæftigelse eller andet er, at den unges perspektiver, fremtidsmuligheder og ønsker afklares og dokumenteres i god tid inden afslutningen af uddannelsen. Det tilsigtes dermed at sikre, at den unge kan komme videre med uddannelse, beskæftigelse som fx et fleksjob eller et ressourceforløb, eller alternative muligheder som fx et godt fritidsliv eller sociale aktiviteter for en ung, for hvem videre uddannelse eller beskæftigelse på grund af svære funktionsnedsættelser ikke er realistiske muligheder. Ressourcepapiret kan danne grundlag

for en eventuel revision af den unges uddannelsesplan i henhold til KUI-loven, jf. bemærkningerne til lov nr. 731 af 13. juni 2023.

Bemærk i øvrigt, at den unge skal underskrive ressourcepapiret, inden oplysningerne deles, således at den unge med sin underskrift bekræfter orientering og samtykke til deling af oplysningerne.

Senest 3 måneder før afslutningen af uddannelsen, afholder kommunalbestyrelsen et møde med den unge om overgangen til videre uddannelse, beskæftigelse, fritidsaktiviteter eller sociale aktiviteter, jf. stu-lovens § 9, stk. 2. Det skal fremgå af forløbsplanen, hvornår samtalen afholdes, og hvad der aftales, jf. skabelonen til forløbsplan i bilag 1 i stu-bekendtgørelsen. Hvis den unge ønsker det, kan den unge under samtalen bistås af en repræsentant, jf. forvaltningslovens § 8 (se afsnit 22 om sagsbehandling). Det kan også være hensigtsmæssigt, at fx en medarbejder fra KUI og en medarbejder fra andre relevante forvaltninger ift. beskæftigelse, social indsats eller ydelse deltager i samtalen. Formålet med disse medarbejders deltagelse i samtalen er at sikre kontinuitet i indsatsen i overgangen fra stu til den unges videre forløb.

I forbindelse med samtalen kan man overveje, at:

- Samtalen skal være forberedt og struktureret.
- Der indkaldes i god tid til samtalen, således at den unge og eventuel repræsentant ved, hvad der skal foregå under samtalen.
- Den unge forberedes til mødet, fx ved forudgående gennemgang af forløbsplan og ressourcepapir og hjælp til, hvordan den unge kan fremføre sine perspektiver for at understøtte reel inddragelse, jf. afsnit 7 om inddragelse af den unge.

21. *Uddannelsesbevis (lovens § 9, stk. 3 og 4)*

Når den unge afslutter uddannelsen, udsteder kommunalbestyrelsen et uddannelsesbevis, jf. stu-lovens § 9, stk. 3.

Uddannelsesbeviset skal indeholde en kortfattet beskrivelse af uddannelsens indhold og de kompetencer, den unge har opnået, og en vurdering af den unges opfyldelse af målene for hele uddannelsen og for de enkelte uddannelsesdele, jf. stu-lovens § 9, stk. 3 og bemærkningerne til lov nr. 731 af 13. juni 2023.

Afbrydes uddannelsen permanent, udsteder kommunalbestyrelsen et uddannelsesbevis for de færdiggjorte uddannelsesdele. Afbrydes uddannelsen midlertidigt, udsteder kommunalbestyrelsen et uddannelsesbevis for de færdiggjorte uddannelsesdele, hvis den unge anmoder om et sådant, jf. stu-lovens § 9, stk. 4.

Nærmere regler om udformning og indhold af uddannelsesbeviset er i henhold til stu-lovens § 9, stk. 5, fastsat i stu-bekendtgørelsens bilag 3 i form af en skabelon til uddannelsesbeviset, som det er obligatorisk at anvende. Skabelonen angiver de informationer, uddannelsesbeviset skal indeholde, og der må ikke ændres i ordlyd eller rækkefølge. Skabelonen kan findes som skrivbar pdf på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside. Der er udarbejdet en vejledning til uddannelsesbeviset, som også kan findes på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside.

22. *Sagsbehandling*

Når kommunalbestyrelsen sagsbehandler vedrørende stu, fx målgruppevurdering, tilbud mv., skal reglerne i bl.a. forvaltningsloven (FVL), offentlighedsloven (OFL) og databeskyttelsesforordning og lov (GDPR) overholdes.

Det betyder bl.a.:

Notatpligt

Alle relevante oplysninger til brug for en afgørelse skal skrives ned, herunder væsentlige sagsbehandlingsskridt, jf. OFL § 13.

Journalisering

Alle sagens dokumenter skal – helst samme dag – gemmes i et journalsystem, jf. OFL § 15.

Officialprincippet

Der er pligt til at indhente alle relevante og ajourførte oplysninger inden der træffes en afgørelse.

Habilitet

En person må ikke medvirke ved behandlingen, herunder afgørelsen, af en sag, hvis personen har en personlig eller økonomisk interesse i sagen. Dette gælder også, hvis personens nærtstående har en personlig eller økonomisk interesse i sagen, eller hvis personen deltager i ledelsen af en juridisk person, der har en særlig interesse i sagens udfald. Eller der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om vedkommendes upartiskhed. Det er personen selv, der skal gøre opmærksom på, hvis personen er inhabil. Se FVL § 3.

Reglerne om inhabilitet gælder også for behandlingen af sager om indgåelse af kontrakter eller lignende privatretlige dispositioner. Se FVL § 2, stk. 2.

Partshøring

Når kommunalbestyrelsen vil træffe afgørelse vedrørende den unges stu-forløb, fx om den unge er i målgruppen, hvilket uddannelsessted den unge skal tilbydes – herunder også om den unge skal tilbydes valgmuligheder – indhold af uddannelsen mv., skal den unge høres (partshøring) og have mulighed for at udtale sig inden der træffes afgørelse. Dette gælder dog ikke, hvis den unge allerede er bekendt med alle sagens faktiske oplysninger, herunder eksterne faglige vurderinger, og kun hvis disse oplysninger ikke er til gunst for den unge og af væsentlig betydning for sagen. Se FVL § 19, stk. 1.

Derudover er der i loven i flere tilfælde fastsat inddragelse af den unge. Se afsnit 7.

Uanset om der ikke er pligt til at høre den unge, er det dog altid en god ide at høre den unge, inden der træffes afgørelse, da den unge bør sikres reel indflydelse. Se afsnit 7 om inddragelse af den unge.

Begrundelse

Kommunalbestyrelsens afgørelser skal altid begrundes, medmindre den unge får fuldt ud medhold. Se FVL § 22.

Begrundelsen skal opfylde kravene i FVL § 24.

Dette medfører bl.a., at kommunalbestyrelsen skal begrunde, hvis den unges ønske om uddannelsessted og/eller indhold af uddannelsen ikke imødekommes.

Det er vigtigt, at begrundelsen udformes, så den unge forstår afgørelsen. Den skriftlige afgørelse kan evt. også forklares mundtligt for den unge.

Vejledningspligt

Offentlige myndigheder skal vejlede inden for deres sagsområde, jf. FVL § 7, stk. 1.

Denne generelle vejledningspligt er på stu området suppleret af bestemmelser om vejledning i stu-loven, KUI-loven og vejledningsbekendtgørelsen. Se afsnit 10.

Det er kommunalbestyrelsens ansvar at vejlede den unge om uddannelsen, herunder også om valg mellem uddannelsessteder, og om de forskellige uddannelsessteder.

Vejledningspligten betyder også, at kommunalbestyrelsen mv. fx skal vejlede den unge om muligheden for repræsentation – se neden for.

Tavshedspligt

Oplysninger ikke må deles med uvedkommende, fx må oplysninger om den unge kun deles med de personer, der har konkret brug for oplysningerne til deres arbejde. Se FVL § 27.

Tavshedspligt betyder også:

Den unge er under 18 år eller under værgemål:

Oplysninger skal deles med den unge og indehavere af forældremyndigheden. Det medfører, at hvis den unge er under 18 år eller under værgemål, skal forældremyndighedsindehaverne eller værgeren høres og inddrages i samme omfang som den unge. Endvidere skal forældremyndighedsindehaverne eller værgeren orienteres og kontaktes i de samme tilfælde som den unge orienteres og kontaktes.

Den unge er over 18 år:

Oplysninger må kun deles med den unge, medmindre den unge har en repræsentant. Det medfører, at fx forældre ikke må inddrages, modtage oplysninger, deltage i møder mv., medmindre den unge har valgt forældre som repræsentant (se neden for).

Repræsentation

Den unge altid har ret til at lade sig repræsentere af en person, som den unge vælger. Det kan fx være en forælder, en advokat eller enhver anden person over 18 år, som den unge vælger. Hvis en ung har en

repræsentant, handler denne i den unges sted, og skal derfor have samme breve mm. som den unge og deltage på møder m.m. Kommunalbestyrelsen/uddannelsesstedet skal sikre sig fx ved fuldmagt fra den unge, at den pågældende er repræsentant for den unge. Se FVL § 8.

Klagevejledning

Kommunalbestyrelsens afgørelser skal altid være ledsaget af en klagevejledning, medmindre den unge får fuldt ud medhold. Se FVL § 25. Se afsnit 23.

GDPR

Reglerne fastsætter, hvordan man skal behandle personhenførbare oplysninger, fx at al skriftlig kommunikation vedrørende de unge skal ske via sikker mail, dvs. digital post eller anden sikker forbindelse.

Derudover fx bestemmelserne i databeskyttelsesforordningens art 5 – principperne for behandling af personoplysninger, art 6 – lovlig behandling, art 9 – behandling af særlige personoplysninger og Kap III – den registreredes rettigheder.

For nærmere oplysninger om GDPR henvises til Datatilsynet.

23. Klageadgang

Udgangspunktet er, at kommunalbestyrelsens afgørelser vedrørende stu ikke kan klages, jf. stu-lovens § 12, stk. 1, medmindre der positivt er givet mulighed for at klage, jf. stu-lovens § 12, stk. 2.

Dette betyder, at kommunalbestyrelsens afgørelser om:

- 1) målgruppevurderingen af den unge – om den unge er i målgruppen for stu,
- 2) afslag på uddannelsen, selvom den unge er i målgruppen,
- 3) ikke at give den unge mulighed for at vælge mellem flere forskellige relevante uddannelsessteder,
- 4) afslag på den unges alternative forslag om uddannelsessted (fra 1. januar 2025),
- 5) indholdet af uddannelsen,
- 6) hvor stor en andel af det årlige timetal som skal anvendes til praktiske aktiviteter, herunder praktik,
- 7) afslag på anmodning om at afbryde uddannelsen,
- 8) afslag på fravigelse af alderskravet i forbindelse med genoptagelse af uddannelsen, og
- 9) kommunalbestyrelsens afbrydelse af uddannelsen.

af den unge kan klages til for Klagenævnet for Specialundervisning.

Der er ingen klagefrist.

Der kan ikke klages over kommunens afgørelser vedrørende befordring eller botilbud.

Klagenævnet for Specialundervisning har i Årsrapporten for 2022 udtalt, at i de stu-sager, der handler om valg af uddannelsessted, vurderer klagenævnet, om kommunens valg af stu-uddannelsessted kan imødekomme den unges vanskeligheder, behov og interesser og de faglige, personlige og sociale mål, der er opstillet for den unges uddannelsesforløb i uddannelsesplanen (nu forløbsplanen).

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, den 18. december 2023

JULIE ELM VIG ALBERTSEN

/ Britt Nielsen